

VIJFTIG JAAR KINDERRECHTSPRAAK IN ROTTERDAM

DOOR PROF. MR. J. C. HUDIG

En historica ben ik niet. Ik ben een leek op het gebied van het beschrijven van het verleden. Weliswaar vertoont de wetenschap der rechtsgeleerdheid enige affiniteit tot de historie: 'er staat geschreven en er is geschied' zijn geleidewoorden voor de jurist, die via historische interpretatie rechtsregels tot levend recht moet maken. Maar op deze wijze wil ik de geschiedenis niet behandelen.

Mij interesseert de ontwikkelingsgeschiedenis van kinderrecht en kinderrechtspreek om te onderzoeken hoe het komt, dat de eerste wetgeving ten behoeve van het kind werd begroet als een belangrijk evenement van cultuurrevolutie. In Amerika, bij het vijftigjarig jubileum van de eerste kindwet, werd deze wet even belangrijk genoemd als de Magna Charta, die in het Brits Museum in Londen streng bewaakt als een kleinood wordt bewaard, terwijl men nu, in Amerika sterker dan hier, veel kritiek heeft op de kinderrechtspreek, gebaseerd op de eens zo verheerlijkte wetten. Is de kindwetgeving verouderd, niet meegegaan met de maatschappelijke ontwikkeling, of was het uitgangspunt verkeerd? Natuurlijk is er een gecompliceerd samenspel van factoren, dat deze veranderde houding teweeg brengt, maar een blik op de historie kan wellicht toch enige verhelderende ontwikkelingslijnen aangeven.

Een jubileum is daartoe een welkome gelegenheid.

Op 1 november 1972 was het vijftig jaar geleden, dat de kinderrechter als *unus iudex* in ons rechtstelsel werd geïntroduceerd.

De zgn. kindwetten waren in 1905 al in werking getreden. Een gespecialiseerde kinderrechter durfde men toen nog niet aan. Het was steeds een college van drie rechters, dat oordeelde over verzoeken tot ontneming van ouderlijke macht en over jeugdige overtreders van de strafwet. Beslissingen, die zo diep ingrijpen in het familieleven en in de persoonlijke vrijheid van ouders en kinderen als ontzetting uit het ouderlijk gezag of een strafvonnis, durfde men niet aan de verantwoordelijkheid van één persoon toe te ver-